

Magyar IT-piac

2008-ban: túl a mélyponton

A hazai informatikai piacon az idén visszaestek a kormányzati költségek, így a legnagyobb megrendelővé a bankok léptek elő. Amelyik IT-cég nem csupán a túlélésre akar berendezkedni, annak érdemes más iparágakban terjeszkedési lehetőségeket keresni, vagy pedig ki kell lépnie külföldi piacokra. Az állami informatikában közös stratégia híján félt, hogy a közigazgatás korszerűsítésére fordítandó sokmilliárdos EU-forrásokat nem a leghatékonyabban használják majd fel – vélik a szakértők.

A magyar IT-piacon a 2007-es év számos olyan fejleményt hozott, amely új helyzetet teremtett az iparág szereplői számára – tudtuk meg *Komáromi Zoltántól*, az IDC Magyarországi Kft.-től. A hazai hardverpiacon az idén több fordulópont is volt: első ízben történt meg, hogy a laptopeladások felülmúlták az eladott asztali számítógépek darabszámát, s ezt egyrészt a mobilitás iránti egyre erősebb igény generálta, másrészt a hordozható gépek árcsökkenése tette lehetővé. Érdekes, hogy összességében az eladott számítógépek darabszáma növekedett, mivel az asztali gépek eladásai kisebb mértékben csökkentek, mint ahogy a notebookeladások bővültek.

Komáromi Zoltán szerint egyelőre kérdéses, hogy a Windows Vista milyen mértékű emelkedést generál a PC-piacon az elkövetkező időszakban; egyelőre globálisan 8 százalék körüli a Vista elterjedése – Magyarországon ennél alacsonyabb –, amely megfelel a Windows 2000 részesedésének a PC-s operációs rendszerek között. 2008-ban jelenik meg a Vista első – és az XP harmadik – javítócsomagja, ami az igazi választóvonalat jelentheti; ezt követően dőlhet el végérvényesen, hogy mekkora sikert arathat a Microsoft legújabb operációs rendszere, és hogy ennek alapján a vállalatok milyen ütemben kezdik el lecserélni elavulttá váló számítógépeiket. Mindenesetre az, hogy az XP támogatását 2014-ig kitöltik, hogy az új Windows operációs rendszert 2010–11

környékére ígérnek, és hogy a vállalatok egyre kritikusabban állnak hozzá az új fejlesztésekhez, mind azt jelzik, hogy a Vista „nem túl szerencsés csillagzat alatt született” – fogalmazott Komáromi Zoltán.

OLCSÓ NOTEBOOKOK

A hazai PC-piacot 2008-ban a mobilinternet további terjedése lendítheti előre, mivel a támogatott mobilkészülékekhez hasonlóan a mobilszolgáltatók egyre több olyan akcióval jöhetnek elő, amelyben hűségserződésért cserébe olcsón kínálnak majd notebookokat. Az asztali gépek piacán is van esély erősödére: a közigazgatási szférában az elmúlt években kevés vásárlás történt, a meglévő állomány jelentős része megérett a cserére. Noha az még mindig bizonytalan, hogy az asztali gépek cseréje jövőre valóban megtörténhet-e, mindenesetre mind a PC-, mind a teljes hazai IT-piacon arra lehet számítani, hogy az elmúlt időszakban tapasztalható látványos megszorítások már elérték minimumpontjukat, és a közigazgatási szféra informatikai beszerzései ismét bővülnek majd. Amennyiben pedig jövőre kiírják az oktatási intézményekbe szánt digitális táblákkal kapcsolatos pályázatot, úgy az 10 ezres nagyságrendű laptopbeszerzéseket generálhat.

A szerverpiacon az ideiglenes gyenge év volt, a piacot visszaesés jellemezte, amely részben az áresésnek, részben az EU-s pályázatok csúszásának volt köszönhető, emiatt a kis- és közepes vállalkozások jelentős része későbbre halasztotta szer-

verbeszerzését. 2008-ban azonban már enyhe emelkedés várható, a 4 magos Intel processzorokkal ellátott szerverek akár már a Unix szerverekkel is felvehetik majd a versenyt. A piacot fellendítheti a Windows Server 2008 megjelenése is, amely öt év után az első új windowsos szerver-operációsrendszer. A tárolók körében az EU-s pályázatok hiánya miatt szintén visszaesett a belépő szintű adattárolók eladása, míg felsőbb kategóriákban átlagos évet zárhattak a szállítók. A jövő évben mindenesetre itt is enyhe növekedésre lehet számítani.

A magyar hardverpiacon a másik lényeges fordulópont az volt, hogy az egyfunkciós nyomtatók helyett az idén már itthon is többségében a multifunkciós – szkennelésre, fénymásolásra és faxolásra is képes – berendezéseket (MFP) keresték. Ezzel együtt a perifériák terén összességében visszaesés volt tapasztalható, jövő évben azonban már magához térhet a piac, miközben az új MFP-k egyre gyorsabb ütemben jelennek meg, és nyomtatási sebességük is folyamatosan növekszik.

RÉGI SLÁGEREK

A hazai szoftverpiacon 2008-ban sem várható földcsuszamlásszerű változás, a „slágertémák” ugyanazok maradnak, mind az idén: IT-biztonság, adattárház és üzleti intelligencia, alkalmazásintegráció. A kvv-k körében továbbra is az egyszerűbb IT-biztonsági szoftverek – vírusirtók, tűzfalak – lesznek a legkeresettebbek, míg a nagyvállalati szektorban egyre jobban terjednek a szofisztikáltabb jogosultságkövető, autentikációs rendszerek.

Az adattárházak, üzletiintelligencia-rendszerek továbbra is a szoftverpiac

húzóágazatai lesznek, amely annak is köszönhető, hogy a meglévő adattárházakat jellegüknek fogva folyamatosan karban kell tartani, emellett pedig bővítik is azokat. Az üzletiintelligencia-piac még mindig az életciklusa elején jár, úgyhogy 2008-ban is bőven lesz potenciál a növekedésre – magyarázta Komáromi Zoltán. A jövő évben újdonság lesz, hogy a tranzakciós CRM-megoldások piaca is fellendülhet: amíg az elmúlt években évi 2-3 nagyobb projekt volt ezen a téren, 2008-ban egyre többen foghatnak az ügyféloldali CRM-rendszerek bevezetésébe.

Az alkalmazásintegrációs piac 2007-ben is erős volt a pénzügyi szolgáltatók, a telekommunikációs cégek és az államigazgatási szervezetek körében is. Amíg a pénzügyi szektorban jelenleg elsősorban az ügyféloldali szolgáltatások kialakítása, illetve a szolgáltatásorientált architektúra megteremtése az elsődleges cél, addig a kormányzatban a különböző rendszerek, adatbázisok összekapcsolásán, integrációján dolgoznak.

ÚJAJTA PIACFELOSZTÁS

Az informatikai szolgáltatási piaccal kapcsolatban számos olyan megállapítás tehető, amely az egész hazai IT-piacra is jellemző – mondta az IDC magyarországi vezetője. Az IT-szolgáltatók az utolsó időkhöz 4 fő területre – pénzügy, kormányzat, telekommunikáció, egyéb – osztották fel a piacot, mostanában azonban több olyan fejlemény is történt, amely egy újfajta piacépítési és értékesítési stratégiára kényszerítheti a szolgáltatókat. A kormányzati költségek visszaestek, így a legnagyobb megrendelővé a bankok léptek elő, amelyek azonban szintén

jobban megnézik, hogy mit vásárolnak. Emiatt amelyik cég nem csupán a túlélésre akar berendezkedni, annak érdekes más iparágakban – mint például az egészségügy, gyártó iparágak, építőipar, kereskedelem, üzleti szolgáltatások – átgondolni a terjeszkedési lehetőségeket, vagy pedig ki kell lépnie külföldi piacokra; mindkét stratégia csak akkor lehet sikeres, ha az IT-szolgáltató is megváltozik – figyelmeztetett Komáromi Zoltán.

A külpiacon való belépés sok hazai IT-céget foglalkoztat, a legfőbb akadály azonban az jelenti, hogy kevés olyan vállalat van, amelyik ezt valamilyen formában meg is tudná finanszírozni. Bár nem lesz tömeges, de az elkövetkező időszakban valószínűleg több IT-cég is összeolvadhat vagy felvásárolhat másokat, vagy akár a tőzsdére is léphet annak érdekében, hogy a külföldi terjeszkedést meg tudja finanszírozni.

Amíg az előző években a magyar IT-piac egyik legfőbb hajtóerejét a kis- és közepes vállalkozások egyre nagyobb mértékű informatikai költségei adták, a makrogazdasági környezet hatására és az EU-s pénzkereslet csökkenése miatt 2007-ben ez a piac megtorpant. A helyzet a jövő évben a pályázatok újbóli elindulásának következtében javulhat ugyan, de a gazdasági környezetben a kkv-k erősödése egyelőre nem várható, ami nem fogja elősegíteni, hogy az informatikai költségeik erősödjének.

Az egyéb, az informatikai piacon várható fejlemények közül Komáromi Zoltán azt emelte ki, hogy az elkövetkező időszakban tovább folytatódhat az infrastruktúra-konszolidáció az adatközponti oldalon. Az outsourcingpiacon 2008-ban a kormányzat lehet a legnagyobb új belépő, azt csak remélni lehet, hogy ezt a szolgáltatási konstrukciót nem fogja lejáratni a politika – tette hozzá az IDC vezetője. A szolgáltatási és a szoftverpiacon is egyre erősebb trend, hogy a fejlődő országok – elsősorban Kína, India és Brazília – IT-piacainak erősödésével a szállítók egyre inkább az egyes országok igényei szerint hangolják az alkalmazásokat; ez a trend – még ha hozzánk a közeljövőben nem is gyűrűzik be – reményt adhat a nagy szoftvergyártók lokális partnereinek. Ezzel párhuzamosan az IDC előrejelzése szerint mind a szoftverek, mind a szolgáltatások terén tovább folytatódik az iparág-specifikus megoldások terjedése.

FÓKUSZBAN A KOCKÁZATKEZELÉS

Az üzleti és informatikai tanácsadással foglalkozó Stratis partnere, *Béndek Péter* szerint a Magyarországon működő legnagyobb távközlési és pénzügyi cégek 2007-re jutottak el addig, hogy meglévő alaprendszerüket elkezdjék lecserélni, vagy legalábbis elkezdtek ezen gondolkodni. A váltás oka, hogy ezek az üzlet-

kritikus rendszerek életciklusuk végére értek, és a tipikus skálázhatósági és üzleti rugalmassági problémák mellett az integrált informatikai működésbe sem tudnak simulékonnyan beilleszkedni. A vállalatok az előkészítésnek elsősorban saját erőből fognak neki, de a feladat mérete folytán – legkésőbb a projektek megvalósításához – általában külsős tanácsadókat is bevonnak; ezért a tanácsadó cégek ezen a téren nagy várakozásokkal néznek a jövő évre – tette hozzá a Stratis partnere.

A távközlési szolgáltatók közül a fix vonalások az ügyfelek megtartásának, illetve a szolgáltatások műszaki megújításának, hatékonnyá tételének legjobb módjait keresik, míg a mobilszolgáltatók már nemcsak a hang-, hanem a szélessávú adatszolgáltatások terén is támadják a vezetőket; a támadó szolgáltatók ezen célok támogatására intenzíven fejlesztik informatikai rendszereiket is.

A pénzügyi területen működő szolgáltatók közül jellemző a lízingcégek viselkedése, amelyek folyamatosan az eredményesség határán egyensúlyoznak, ezért hatékonyságuk javítására, a portfóliójuk minél erősebb kontrollálására kell, hogy törekedjenek, miközben az emberi erőforrásaik kapacitása is véges. Emiatt körükben kimondottan keresettek az olyan folyamatmenedzsment és kockázatkezelési megoldások, amelyekkel automatizálni tudják a kockázatmenedzsmenttel kapcsolatos komplex feladatokat is. A pénzügyi körökben a Bazel II tőkemegfelelési szabályozásnak köszönhetően szintén kiemelt helyen szerepelnek a kockázatkezeléssel, jogszabályi megfeleléssel kapcsolatos kérdések, és ehhez is komoly informatikai támogatásra van szükség. Mivel a megfeleléshez elengedhetetlen adatbányászati vagy éppen jelentéskészítő eszközök a szükséges adattartalommal eddig a legtöbb helyen nem álltak rendelkezésre, így az elmúlt évben kezdtek el a hazai bankok az ehhez kapcsolódó jelentősebb beruházásaikat is.

Az egyéb vertikumok közül informatikai szempontból kiemelhetők a közműcégek, ahol jelentős feladat a fő folyamatok automatizálása, a fogyasztási adatok automatizált begyűjtése és feldolgozása; ezen a kritikus területen valamennyi közműcég elkezdte az előkészítést. További újdonság volt az idén, hogy a nemzetközi multikhoz hasonlóan a legnagyobb, több országban jelen lévő magyar vállalatok is

elkezdtek foglalkozni a korábbinál kevesebb helyre összpontosított IT-infrastruktúra gondolatával.

ELFOGADOTT GYAKORLAT

Az elmúlt időszakban az ITIL mint szervezővel általánosan elfogadottá vált a hazai informatikusok körében, és amely cégek még időben e legjobb gyakorlat mellett tették le voksukat, azok lépéselőnybe kerültek. Az elkövetkező időszakban az ITIL második verziójáról a harmas verzióra való átállás lesz a fő feladat, amely

már nemcsak az egyes tevékenységelemek legjobb gyakorlatát tartalmazza, hanem nagy hangsúlyt helyez az átfogó üzletközpon-tú megközelítésre is.

A 2007-es év hazai IT-piacot meghatározó trendjei közül Béndek Péter azt emelte ki, hogy a nemzetközi szolgáltató központok magyarországi megalapítása miatt egyre inkább fogy a rendelkezésre álló

szakképzett emberi erőforrás, és az utánpótlás megfelelő ütemű képzése a magyar oktatási rendszert komoly kihívás elé állítja. Az is figyelmeztető jel lehet, hogy a multinacionális cégek hazánk helyett egyre többször választják a nálunk jóval nagyobb és olcsóbb kapacitásokkal rendelkező Romániát vagy éppen Ukrainát; ennek, illetve a nálunk sokkal mobilisabb munkaerőnek köszönhetően már Romániában is egyre nehezebb informatikai szakembereket találni. Magyarországra manapság már inkább a szakma hírneve miatt hoznak szolgáltató központokat a multik, úgyhogy a hazai IT-iparág nagy kihívás előtt áll, hogy képes lesz-e az oktatási rendszer kinevelni a szükséges számú szakembert.

HIÁNYZIK A STRATÉGIA

A kormányzatban 2007-ben az állami alapinfrastruktúra kiépítéséhez kötődő IT-fejlesztések voltak a legjelentősebbek, az ezekkel kapcsolatos döntéseket azonban még mindig sokszor inkább ágazati, semmint a teljes kormányzat tekintetében racionális szempontok mentén hozzák meg; az állampolgárok minőségi kiszolgálása helyett pedig továbbra is inkább csak az alapszolgáltatásokra koncentrálnak – vélekedett a Stratis partnere. A nagy ellátórendszerek megújítása kapcsán is gyakran előjönnek ezek a dilemmák, így például ez irányú korábbi tervekben több helyen felmerül, hogy néhány év múlva többcélú egységes ál-

lampoigarsági kártyával azonosíthatják majd az emberek magukat, az egészségbiztosítási rendszer reformja kapcsán ugyanakkor reális az esély, hogy az ehhez hasonló szerepet betöltő, biztosított viszonyt igazoló kártyák kiadása szétosztottan a jövőben felálló egészségbiztosítási pénztárak felelőssége lesz. Pedig akár – a vonatkozó adatvédelmi, illetve biztonsági kérdések figyelembevételével – az egységes azonosító kártya is tartalmazhatná ezt az adatot, amellyel a több párhuzamos megoldáshoz képest sokmilliárd forint megtakarítás érhető el – hozott egy példát Béndek Péter.

Egy másik klasszikus téma az önkormányzatoknak nyújtott központi alkalmazás szolgáltatások kérdése: ha zöldmezős beruházásról beszélünk, az ország méretéből adódóan technikailag akár egy központi szolgáltató is ki tudná szolgálni valamennyi települési önkormányzatot, ugyanakkor, ha figyelembe vesszük a már meglévő önkormányzati rendszereket és az önkormányzatok ez irányú jelentősen eltérő elvárásait, akkor már sajnos messze nem ilyen egyértelmű a feladat. Ilyen helyzetben is fontos, hogy legyen egy elfogadott központi koncepció, amely leírja a szolgáltatásokat, és a kialakuló szolgáltató(k) központi közigazgatáshoz, önkormányzatokhoz való kapcsolódásának módját, technológiai szabványait.

Az előzőek is azt mutatják, hogy a legnagyobb problémát ma a kormányzati szférában az okozza, hogy nincs egy központi meghatározott, a kormányzat egészére érvényes egységes állami informatikai stratégia, valamint egy olyan központi szervezet, amely ezen a szinten az állami informatikáért és a stratégia betartásáért felelős. Emellett még mindig arról is kevés szó esik, hogy a kiépült alapinfrastruktúrára az alapvető közigazgatási szolgáltatásokon kívül milyen egyéb elemek fognak a jövőben ráépülni, amelyek eredményeként az állampolgárok valóban ügyfélként, kiszolgálva érezhetik magukat – hangsúlyozta a Stratis tanácsadó partnere. Az állami informatikáért felelős intézmények által végzett tevékenységek nem állnak össze egységgé, közös stratégia híján pedig féltő, hogy a közigazgatás korszerűsítésére fordítandó sokmilliárdos EU-forrásokat nem a leghatékonyabban használják majd fel. Ahhoz, hogy egy irányba mutassanak a fejlesztések, már néhány egyszerű, de áthághatatlan lefektetett alapelv is jelentős előrelépést hozna – vélekedett Béndek Péter.

ONLINE

www.stratis.hu
www.idchungary.hu

Béndek Péter
STRATIS PARTNER